

Dagens tema

- **Kjøresystemer**
(Ghezzi&Jazayeri 2.6, 2.7)
  - Bokholderi og minneorganisering
  - Forskjellige språkklasser

Språk med rekursive rutiner

Språket **C3** er C2 utvidet med

- muligheten til å kalle rutiner rekursivt.

Eksempler: C, PASCAL.

Problem

Hver rutines aktiveringspost kan forekomme 0 eller flere ganger.

Løsning

Legg aktiveringspostene på stakken. LIFO-disiplin!

Hver aktiveringspost må inneholde en peker til forrige aktiveringspost. Denne kalles *dynamisk link*.

Implementasjon

Ved implementasjon må vi også ha:

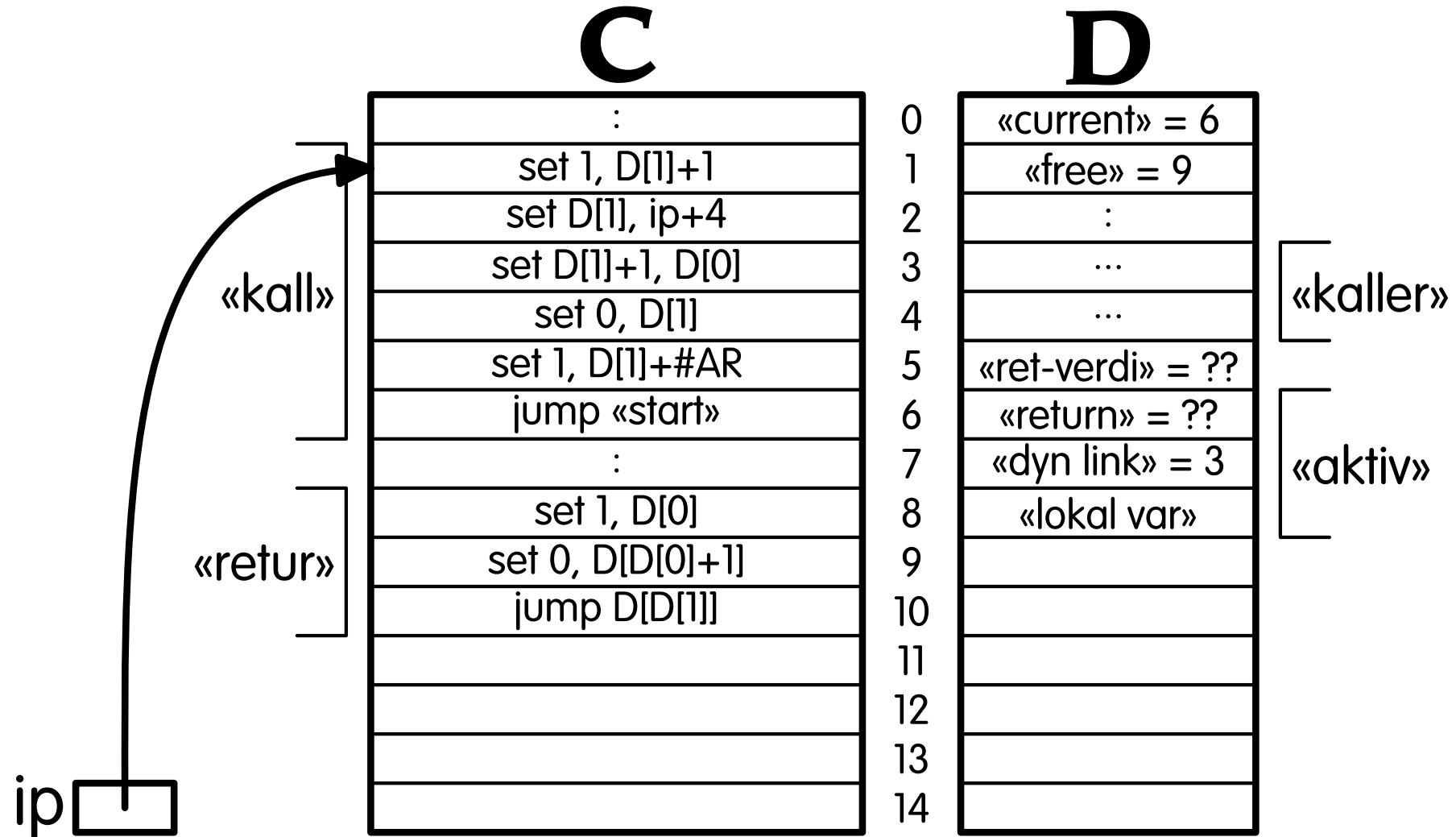
D[0] inneholder en peker **current** til nåværende aktiveringspost,
og

D[1] har en peker **free** til første frie lokasjon på stakken.

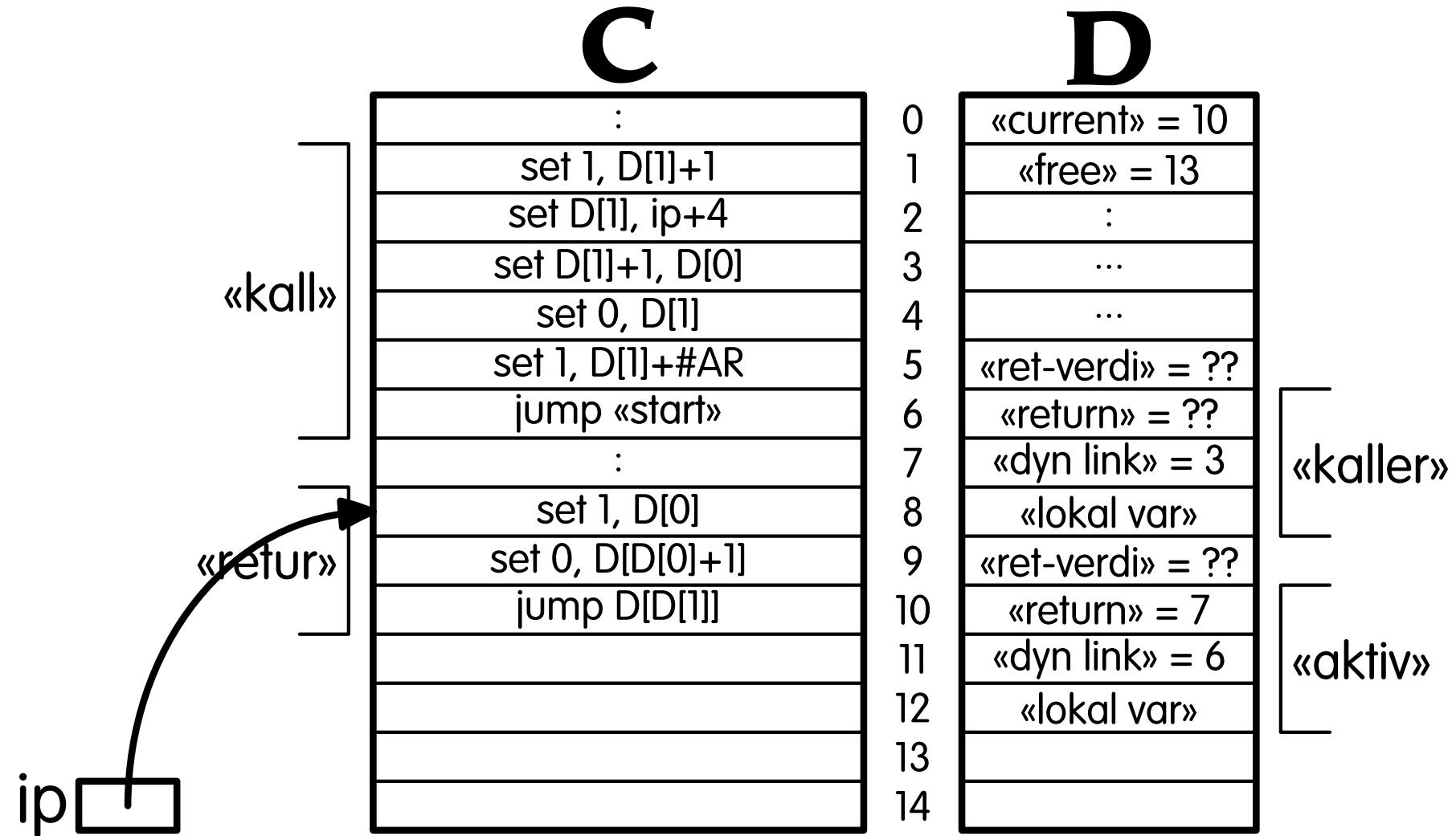
Lokale variable kan nå aksesseres som

$D[0] + tillegg$

Før et kall er situasjonen slik:

Etter kallet ser det slik ut:

Aksess av variable

Lokale variable kan nå aksesseres ved å følge “current” til den aktive aktiveringsblokken og så legge til relativ adresse (“offset”). Adressen er

current+tillegg som er $D[0]+tillegg$

og verdien er da i

$D[D[0]+tillegg]$

Globale variable ligger et fast sted og kan aksesseres direkte:

$D[adresse]$

Dynamisk link

Hver aktiveringspost inneholder *dynamisk link* som er en peker til forrige aktiveringspost.

Kall og retur - mer generelt

```
1 current == D[0]
2 free   == D[1]
3 RP    == D[current]
4 DL    == D[current+1]
```

Kall

```
1 free  += 1      -- sett av plass til retur-verdi
2 D[free] = ip + 4 -- lagre RP
3 D[free+1] = current -- lagre DL
4 current = free -- sett DL
5 free  += < 2+antall lokale variable>
6 ip    = < start av rutine> -- sett i gang rutine
```

Retur

```
1 free = current -- slett aktiv aktiveringsblokk
2 current = DL   -- la forrige aktiveringsblokk bli aktiv
3 ip   = D[free] -- hopp til RP
```

Et eksempel

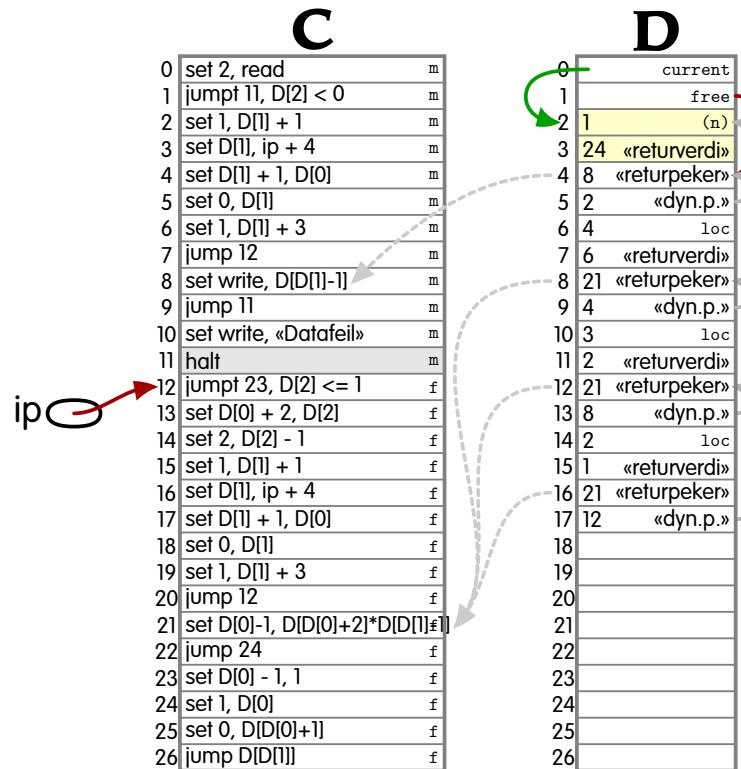
En rekursiv fakultetsfunksjon kan skrives slik. Merk: vi har fortsatt ikke parametere.

```
1 int n;  
2  
3 int fact(){  
4     int loc;  
5     if (n > 1) {  
6         loc = n--;  
7         return loc * fact();  
8     } else {  
9         return 1;  
10    }  
11}  
12  
13 main(){  
14     scanf("%d", &n);  
15     if (n >= 0)  
16         printf("%d", fact());  
17     else  
18         printf("Datafeil!");  
19}
```

fact-eksempel - kjøring

SIMPLESEM-kode for fact, samt kjøring, ligger på en egen PDF-fil. Slik ser si-

tuasjonen ut etter kjøring:

Språk med blokker

Indre lokale deklarasjoner

I språket **C4'** får vi lov å ha lokale variable i en sammensatt setning:

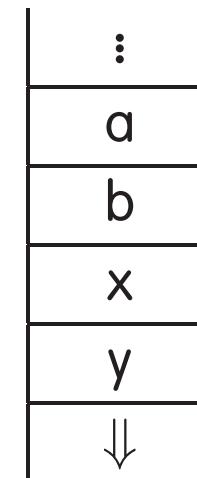
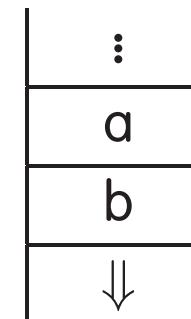
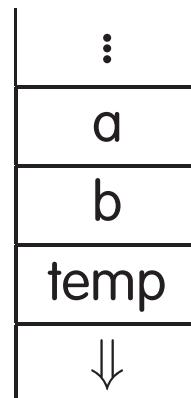
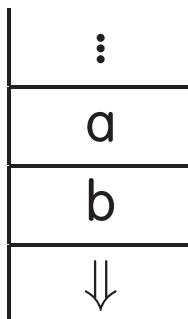
```
1 void f()
2 {
3     int a, b;
4     :
5     if (a < b) {
6         int temp = a;
7         a = b; b = temp;
8     }
9     :
10    while (a > b) {
11        int x, y;
12        :
13    }
14 }
```

Alle språk med blokker (se ark 13) har denne muligheten, men også C.

Implementasjon

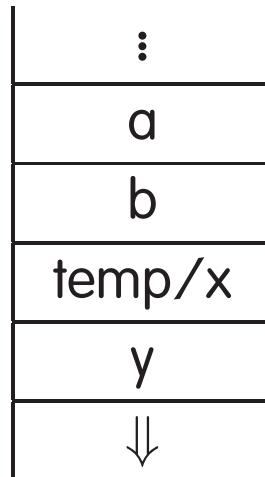
Dette krever minimale utvidelser i forhold til C3. Det er to måter å gjøre det på:

- 1 Utvide stakken ved hver ny deklarasjon (omtrent som ved rutinekall):

Implementasjon

2 Sette av plass allerede når rutinen kalles:

Det er mulig å spare plass ved å la variable dele lokasjoner.

Rutiner inni rutiner

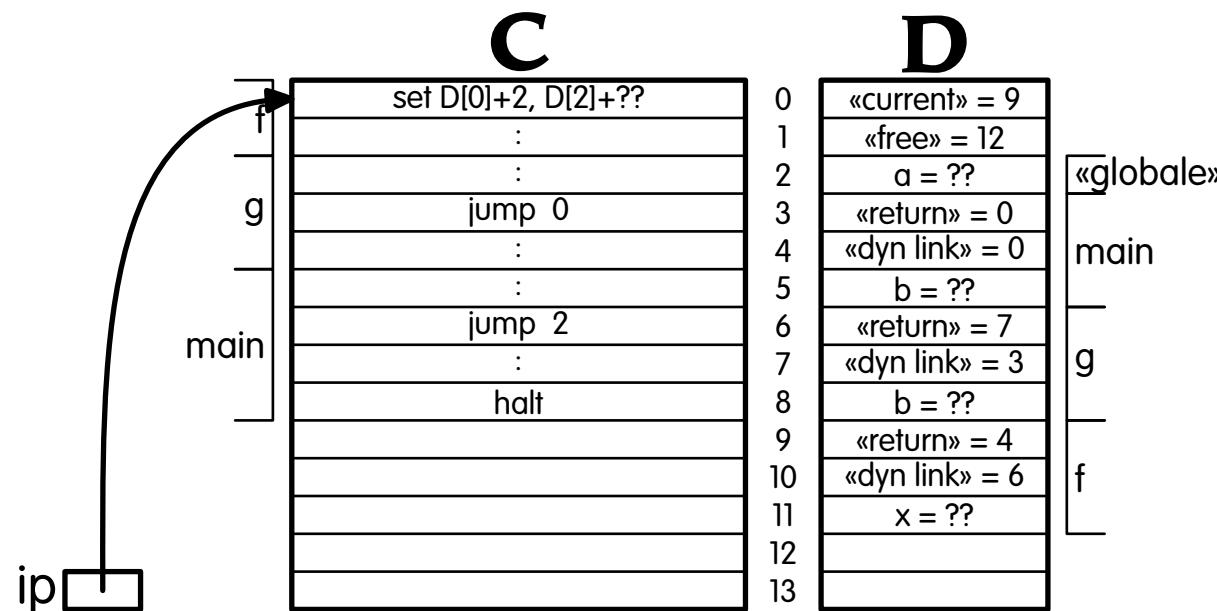
Eksempel

```
1 int a;  
2  
3 void main()  
4 {  
5     int b;  
6     void f()  
7     {  
8         int x;  
9         x = a + b;  
10    }  
11    void g()  
12    {  
13        int b;  
14        f();  
15    }  
16    g();  
17 }
```

C4" er et fullt blokkorientert språk hvor alle deklarasjoner kan plasseres inne i lokale blokker. Andre eksempler er Algol-60 og Simula.

Implementasjon

Hvis vi oversetter dette som vi gjorde med C3-språkene, får vi følgende kode:

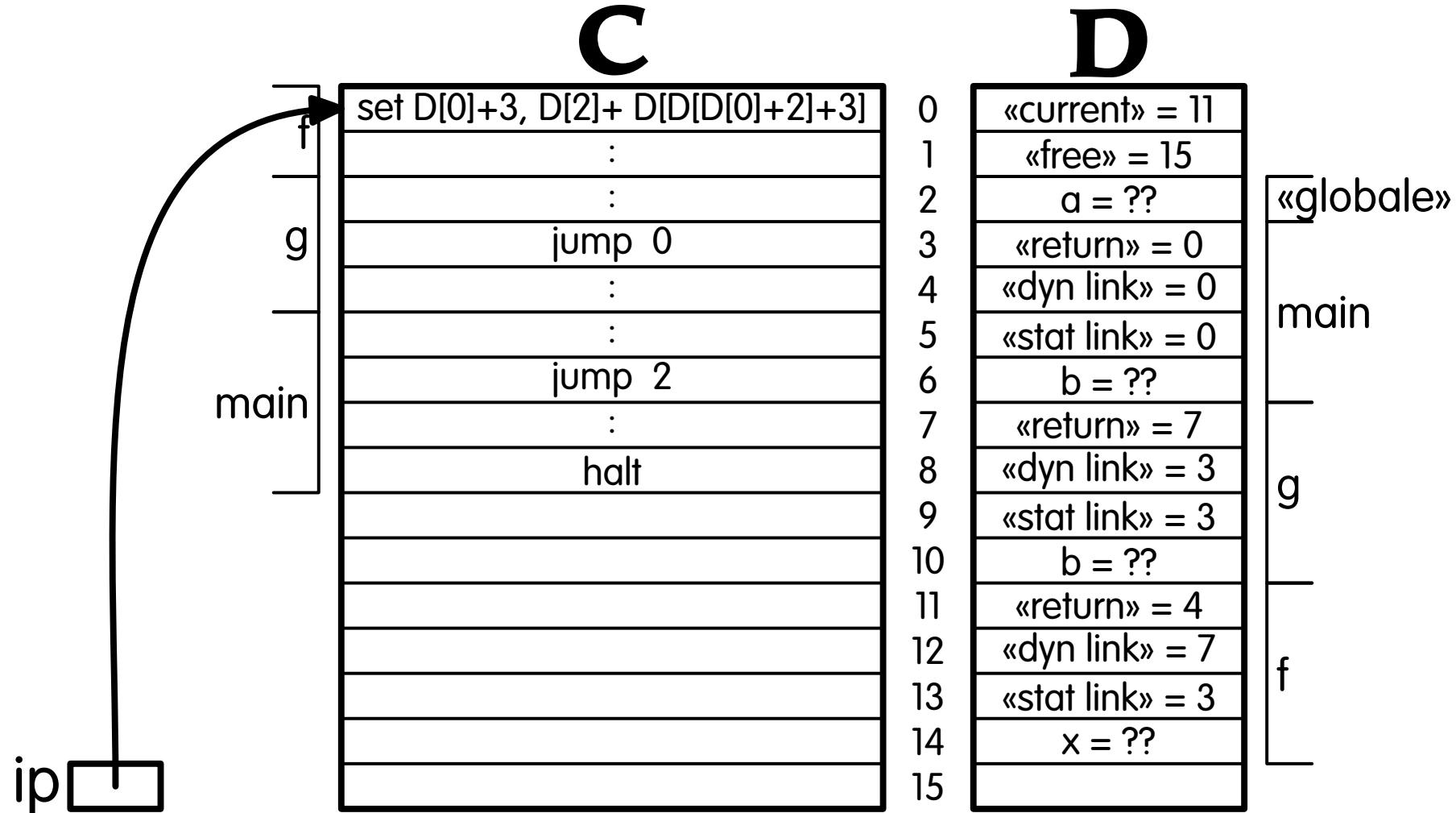
Problem

Hvordan får vi tak i b i main?

Løsning

Vi trenger en **statisk link** som viser aktiveringsposten for omkringliggende blokk.

Med statisk link ser bildet slik ut:

Variable aksesseres slik:

- Globale variable ligger et fast sted.
- Lokale variable aksesseres via current.
- Variable på mellomnivåene får vi tak i ved å følge statisk link bakover et visst antall ganger. Dette antallet kan avgjøres under kompileringen.

Verdien til en ikke-lokal variabel kan skrives:

$$D[fp(d) + tillegg]$$

der *tillegg* er relativ adresse og
d er antall ganger SL skal følges, og
der *fp*-funksjonen “frame pointer”) er definert ved:

$$fp(d) == \text{if } d = 0 \text{ then } D[0] \text{ else } D[fp(d - 1) + 2]$$

Siden $fp(0) = current$ kan denne strategien brukes for lokale variable også!

For eksempel har vi at

$$fp(1) = D[current + 2]$$

som svarer til å følge SL én gang, og

$$fp(2) = D[D[current + 2] + 2]$$

som svarer til å følge SL to ganger.